

Хепатоцелуларен карцином

„тивок убиец“

Карциномот на црниот дроб е **6^{от}** најчест карцином во светот¹

и 90% од сите случаи на карцином на црн дроб, се **хепатоцелуларен карцином** (анг. hepatocellular carcinoma, HCC).²

Во светот годишно

над **750.000**

лица се дијагностицирани со HCC^{1,2}, најчесто во доцна фаза од болеста³

50%

од сите случаи на HCC се дијагностицирани во Кина^{1,4}, поради големата преваленца на хепатитис Б и Ц⁵.

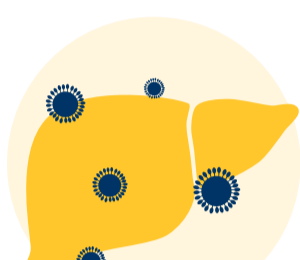

Во **САД** и некои земји во **Европа**, инциденцата и смртноста на карциномот на црн дроб се во пораст во последните неколку години^{6,7}

Во **САД**, овој раст е поголем од било кој друг тип на карцином. Тој е **удвоен** во споредба со 1980^{те}, што најмногу се должи на **зголемената консумација на масна храна и зголемената телесна тежина**, ризик фактори кои се зголемуваат во светски рамки.^{6,7}

Ризик фактори:^{2,9}

хепатитис Б и Ц

масна храна и дебелина

алкохол

афлатоксин

(карциногена мувла која може да се најде во расипана храна, најмногу кај оризот)

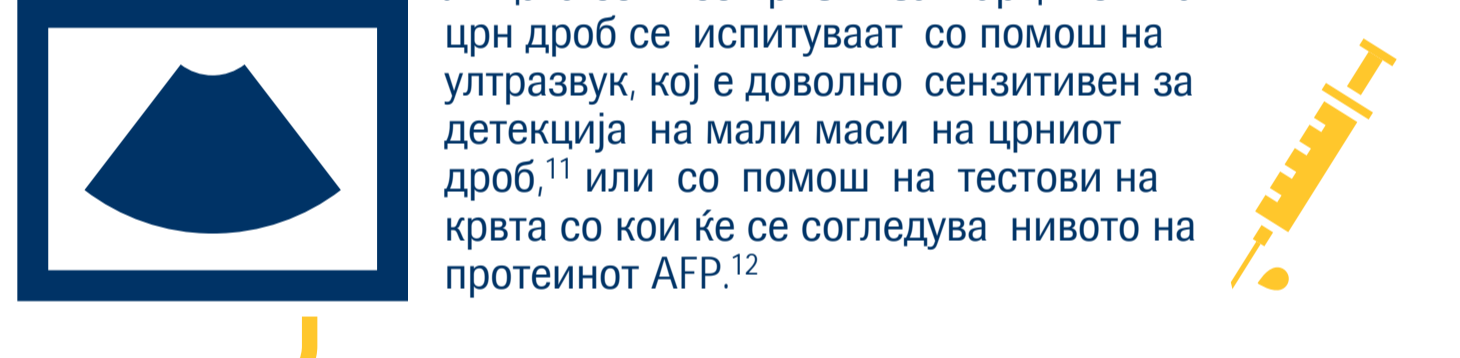
Знаци и симптоми

Знаците и симптомите кај лицата со HCC, најчесто се појавуваат во доцна фаза², но некои лица може да имаат⁹:

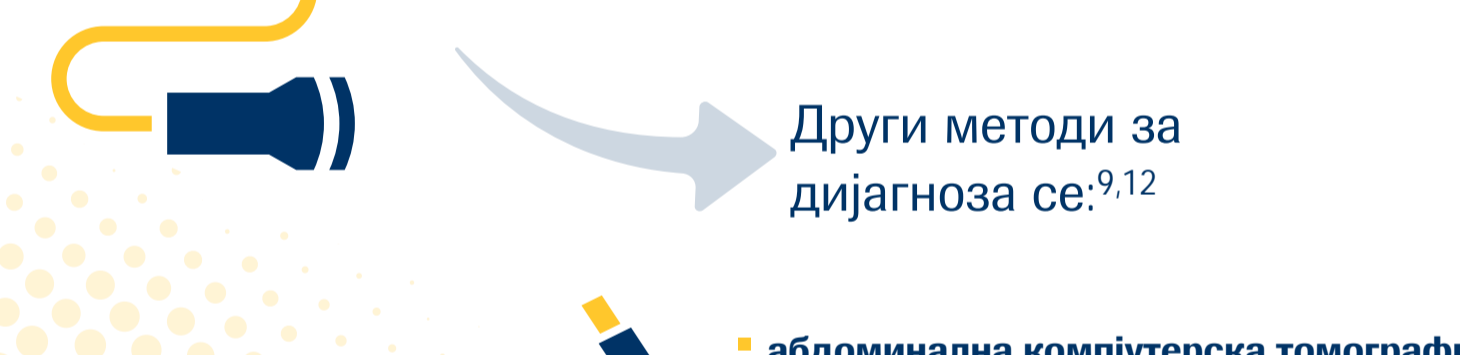

Скрининг и дијагноза

Програмите за скрининг се поврзуваат со подобро преживување¹⁰

Лицата со висок ризик за карцином на црн дроб се испитуваат со помош на ултразвук, кој е доволно сензитивен за детекција на мали маси на црниот дроб,¹¹ или со помош на тестови на крвта со кои ќе се согледува нивото на протеинот AFP.¹²

Други методи за дијагноза се:^{9,12}

■ абдоминална компјутерска томографија

■ абдоминална магнетна резонанца

■ биопсија на црниот дроб

Третмани

Мал е бројот на достапни третмани за лицата со карцином на црн дроб во било која фаза на болеста, а уште помал е бројот за пациенти дијагностицирани во доцна фаза¹²

Помалку од 50% од лицата дијагностицирани со напреднат HCC ќе ја преживеат првата година по дијагнозата¹⁰

Последните студии покажуваат:

Помалку од 30% од лицата со HCC во САД добиваат третман за болеста¹⁰

Само 20% од лицата со HCC во Кина се откриваат во рана фаза, кога има повеќе опции за третман¹³

Третманите кои моментално се достапни за лекување на HCC се:¹²

Операција за да се извади туморот

Зрачење

Трансплантација на црн дроб

Трансартеријална хемоемболизација

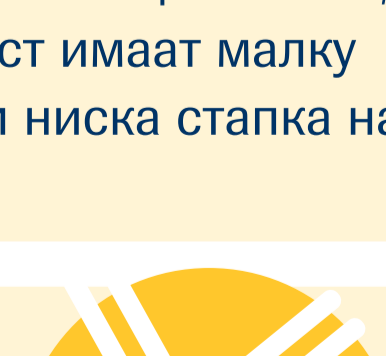
Хемотерапија

Тирозин киназа инхибитори

Идни перспективи за лицата со HCC

Покрај високата преваленца на HCC, лицата со оваа болест имаат малку третмански опции и ниска стапка на преживување^{6,10}

Имуните checkpoint инхибитори, кои ги таргетираат PD-L1 и PD-1 протеините, се истражуваат како терапии за третман на HCC¹⁴

Референци

- WHO: Globocan 2018 – Liver cancer factsheet. Достапно на: <http://gco.iarc.fr/today/data/factsheets/cancers/11-Liver-fact-sheet.pdf>. пристапено: јули 2019 година.
- Llovet J, et al. Hepatocellular carcinoma. Nat Rev Dis Primers. 2016;2:16018.
- Dimitroulis D et al. From diagnosis to treatment of hepatocellular carcinoma: An epidemic problem for both developed and developing world. World J Gastroenterol. 2017;23(29):5282-5294.
- WHO: Globocan 2018 – China cancer factsheet. Достапно на: <http://gco.iarc.fr/today/data/factsheets/populations/160-china-fact-sheets.pdf>. пристапено: јули 2019 година.
- Giannini G, et al. Prognosis of untreated hepatocellular carcinoma. Hepatology. 2015;61(1):184-190.
- Medscape. Достапно на: <https://emedicine.medscape.com/article/369226-overview>. пристапено: јули 2019 година.
- Margero K, Kulik L, et al. Diagnosis, staging, and management of hepatocellular carcinoma: 2018 practice guidance by the American Association for the Study of Liver Diseases. Hepatology. 2018;68(2):723-750.
- Wu Q, Qin S. Features and treatment options of Chinese hepatocellular Carcinoma. Chin Clin Oncol. 2013;2(4):38.
- Okusaka T, Ikeda M. Immunotherapy for hepatocellular carcinoma: current status and future perspectives. BMJ ESMO Open. 2018;3:e000455.